

PAVEL MATUŠKA

KRESLENÝ HUMOR

Rodný dům

Václava Šolce

Sobotka, květen 1987

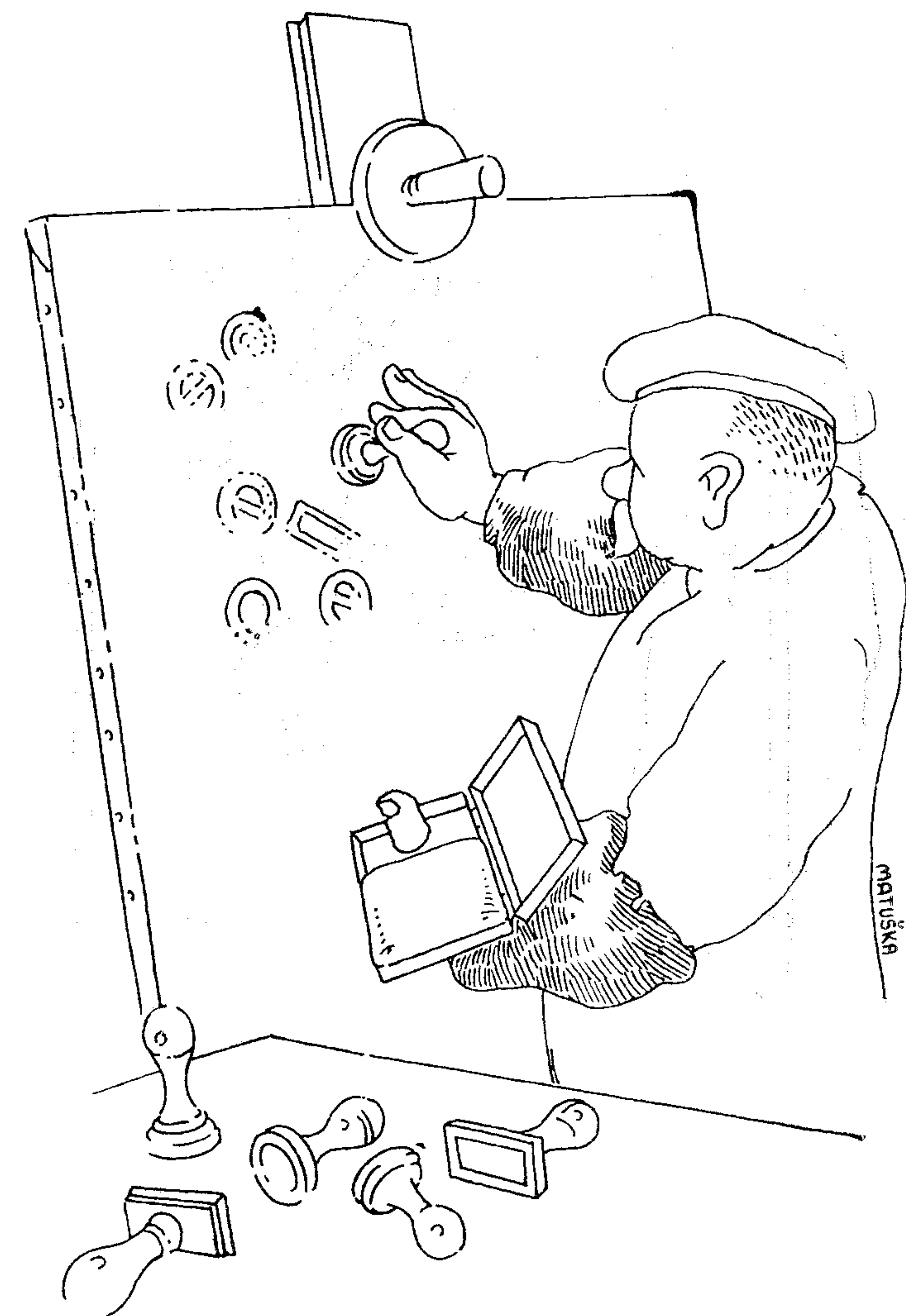
111. výstava ilustrací a grafiky v rodném domě Václava Šolce v Sobotce. Sezóna 1987. Pořadatelé: Okresní galerie v Jičíně, Osvětová beseda v Sobotce, pobočka KPVU v Sobotce, Spolek sběratelů a přátel exlibris, kolektivní člen České společnosti pro estetiku při ČSAV, v Praze, nakladatelství Albatros v Praze. Vytiskl Mír 6, provoz 82, Praha 3.

Není nic neobvyklého, když se autor vrací k prázákladům své inspirace. Poučen a s odstupem zpracovává znovu téma, které mu už jednou přineslo úspěch. V případě Pavla Matušky jsou to tváře. Rozměrné tužkové kresby groteskních postav v absurdních situacích zařazují na festivalu v Gabrovu roku 1979 do katalogu, v příštím roce získává cenu za vynikající dílo v japonském Tokiu. V té době vytvořil pro své první samostatné výstavy kresbu sochaře, který vytesává sám sebe z mramorového kvádrů. A tak se v podstatě postaral o motto pro svou další činnost. Je to hledání, které v každé uzavřené kružnici přináší novou kvalitu. Začíná stoupat ve spirále. Opouští velký formát a monumentální zpracování banalit a začíná lehkým perem bravurního kreslíře popisovat poznané, aniž by upustil od zemité deformace reality. Ale je to vůbec deformace? Je to karikování? Máme dojem, že se autor, podobně jako tvůrce Třebechovického betlému, inspiroval lidovými postavami řemeslníků a rolníků. Jejich robustnost a mohutné kníry zachycuje v okamžiku málo lichotivém. Trochu archaizující výraz ve výtvarném rukopisu Matušku neomezuje. Naopak. Protože je jedním z autorů, kteří úsměvně a kriticky glosují naši současnost, jsou jeho výtvarné i filozofické kontrasty tím potřebným podílem na znovuobjevování našich vztahů k věcem a lidem, na novém svěžejším vidění světa. Přes svou adresnost vystihují obecné zákonitosti našeho dobrého i špatného chování. Snahou obsáhnout hloubku člověčího chování se stávají jeho pečlivé kresby laskavým vyprávěním pod starou mohutnou košatou lípou. Přesto, že obsahem většiny jeho kreslených vtipů je akce, vyvolává v nás Matuška pocit pohody. To je po uvolnění skrze humor, který je prvotní, další autorova pozornost vůči stále se rozšiřujícímu publiku. Humor, jehož je kresba němým nositelem, je pro Matušku formou vyjádření životního postoje. Je dobrým a všestranným pozorovatelem a kreslí vše, co ho zaujme, k čemu se chce vyjádřit. Věříme, že tato Matušková tvorba nás bude nadále provázet, i když se na kvalitativně vyšší úrovni vrátil k zobrazování tváří. Tentokrát se rozhodl zpodobnit velikány. Užívá všech možností, které mu dává kresba, od jisté perokresby, přes jemné stínování až po funkční

využití pastelu či akvarelu tam, kde může (či musí) zvýraznit pointu barvou. Mluvit u portrétů o pointě se zdá trochu od věci, ale Žižka s okem převázaným dvacetikorunou, Mánes tvořící reklamu na olejové barvy nikoli mistrovské kvality, které po něm nesou název, Marie Terezie jako pevnost, to vše jsou příběhy. Švejk je zde pomocí detailů nositelem děje, i když se jedná „pouze“ o jeho usměvavou tvář s dýmku. Dívejte se dobře na to, kam až se může, při přísném zachování skutečných či tradovaných rysů, vydat portrétní karikatura. Spirála humoru, po které Matuška, závit po závitě postupuje vzhůru, není pružná. Je pevná, protože je spirálou kvality.

KOBRA

PAVEL MATUŠKA

nar. 1944 v Třebechovicích pod Orebem. Absolvent SPSS v Rychnově nad Kněžnou. Žije a pracuje v Třebechovicích p. O.

Od roku 1979 se zúčastňuje zahraničních soutěží a přehlídek kresleného humoru v Bulharsku, Japonsku, Itálii, Řecku, Turecku, Belgii, Holandsku, Jugoslávii, NSR, Polsku, Kanadě a Francii.